

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2014 roku

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSR Beata Koźbial - Kawałko

Protokolant: Barbara Kania

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 października 2014 roku w Wałbrzychu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. w W. - kwotę 19.137,74 zł (dziewiętnaście tysięcy sto trzydzieści siedem złotych siedemdziesiąt cztery grosze) z ustawowymi odsetkami od dnia 17 lutego 2012 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. w W. - kwotę 4.331,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.417,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

III. nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. w W. uiścić na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Wałbrzychu kwotę 97,46 zł tytułem nieuiszczonych kosztów opinii biegłego.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. w W. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. w W. w sumie kwoty 19.137,74 zł (k. 3, 113) wraz z ustawowymi odsetkami od daty wytoczenia powództwa oraz zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, że na podstawie umów zlecenia z dnia 16 kwietnia i 13 maja 2009 roku pozwany zlecił cedentowi (firmie (...) z o.o. w W.) wykonanie robót dodatkowych, polegających na przebudowie kanalizacji teletechnicznej, wykonanie robót budowlanych energetycznych w zakresie wykonania instalacji elektrycznej wraz z montażem dodatkowych liczników oraz wykonanie prac remontowych, w postaci usunięcia uszkodzenia kanalizacji technicznej, na terenie budowy zabudowy mieszkaniowej osiedla (...) w W.. Za należyte wykonane prace pozwana nie zapłaciła cedentowi, wobec tego - na podstawie umowy cesji z dnia 23 grudnia 2011 roku - strona powodowa nabyła od cedenta w/w wierzytelność.

W sprzeczności od nakazu zapłaty z dnia 28 lutego 2012 roku strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zwrot kosztów procesu. Zarzucając brak legitymacji czynnej powoda, wobec umownego wyłączenia możliwości przeniesienia wierzytelności, zawartego w umowie o roboty elektryczne z dnia 3 grudnia 2007 roku, zawartej pomiędzy pozwaną a (...) Sp. z o.o. w W. oraz nieważność umowy cesji z dnia 23 grudnia 2011 roku, z uwagi na brak essentialia negotii umowy sprzedaży wierzytelności. Ponadto pozwana wskazała na brak zasadności roszczenia powoda wskazując, że umowa o roboty elektryczne obejmowała swoim zakresem wszystkie roboty elektryczne jakie

spółka (...) wykonywała na rzecz strony pozwanej, a pozwana nie zlecała spółce (...) wykonania dodatkowych robót, wykraczających poza zakres przedmiotowej umowy.

Poza sporem w niniejszej sprawie pozostawało, że:

- W dniu 3 grudnia 2007 roku strona pozwana zawarła z (...) Sp. z o.o. w W. umowę o roboty elektryczne (k. 58), na mocy której pozwana powierzyła firmie (...) zrealizowanie inwestycji elektrycznych wewnętrznych i zewnętrznych dla budynku B, zgodnie z zakresem robót budowlanych opisanych w załączniku nr 1 do umowy – „Instalacje elektryczne wewnętrzne i zewnętrzne dla budynku B”. W § 5 umowy strony umowy ustaliły, że przeniesienie przez którąkolwiek ze stron praw i obowiązków wynikających z umowy może nastąpić wyłącznie za uprzednią pisemną zgodą drugiej strony.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 kwietnia 2009 roku strona pozwana zleciła (...) Sp. z o.o. w W. wykonanie robót dodatkowych, nie objętych zakresem umowy z dnia 3 grudnia 2007 roku, polegających na przebudowie kanalizacji teletechnicznej oraz wykonanie robót budowlanych energetycznych w zakresie wykonania instalacji elektrycznej wraz z montażem dodatkowych liczników. Wartość zlecenia strony umowy ustaliły na kwotę 12.646,14 zł netto. (...) Sp. z o.o. wykonała umowę, a następnie wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 12.646,14 zł netto (13.531,37 zł brutto).

W dniu 13 maja 2009 roku pozwana zleciła spółce (...) wykonanie prac remontowych, w postaci usunięcia uszkodzenia kanalizacji technicznej, na terenie budowy zabudowy mieszkaniowej osiedla (...) w W.. Prace zostały wykonane bez zastrzeżeń. Spółka (...) doręczyła pozwanej fakturę za wykonaną usługę – o nr (...)wystawioną na kwotę 670,25 zł netto (817,71 zł brutto). Fakturę odebrał pracownik pozwanej W. C.(kierownik budowy), w biurze budowy, zgodnie z przyjętą wówczas praktyką u pozwanej.

Dowód:

- zlecenie z dnia 16 kwietnia 2009 roku, k. 19;
- kosztorys, k. 20-22;
- faktura, k. 23.
- faktura, k. 24;
- zeznania świadków:
- J. R., k. 451-452;
- W. C., k. 452-453;
- W. T., k. 560.

Pozwana, mimo wezwania do zapłaty, dotychczas nie zapłaciła za wykonane usługi. W/w faktur nie ujęła też w ewidencji faktur VAT. Termin płatności określono na 14 dni od dnia wystawienia faktur, tj. na dzień 19 czerwca 2014 roku. Na dzień 12 stycznia 2012 roku skapitalizowane odsetki od w/w należności wynosiły 4.788,66 zł.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty, k. 31-33;
- zeznania świadka J. R., k. 451-452;
- rejestry faktur VAT za okres od 1 czerwca do 30 września 2009 roku, k. 515-525;

- faktury, k. 23-24.

W dniu 23 grudnia 2011 roku (...) Sp. z o.o. w W. sprzedała stronie powodowej przysługującą jej wierzytelność wobec strony pozwanej.

Dowód:

- umowa, k. 28;
- zawiadomienie o przelewie, k. 29-30;
- załącznik, k. 401.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest w pełni uzasadnione.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w toku niniejszego procesu żadna ze stron nie wykazała jaki był zakres przedmiotowy umowy o roboty elektryczne z dnia 3 grudnia 2007 roku (k. 58). Zgodnie z treścią umowy zakres ten określać miał załącznik nr 1 do umowy – „Instalacje elektryczne wewnętrzne i zewnętrzne dla budynku B”, którego jednak do akt nie dołączono. Wobec powyższego, Sąd w oparciu o zeznania świadków oraz w oparciu o przedłożony i zaakceptowany przez członka zarządu pozwanej kosztorys – przyjął, iż strona pozwana zleciła spółce (...) wykonanie prac związanych z przebudową kanalizacji teletechnicznej oraz wykonanie robót budowlanych energetycznych w zakresie wykonania instalacji elektrycznej wraz z montażem dodatkowych liczników. Wartość tych prac wyceniono na kwotę 12.646,14 zł netto. Wysokość zamówienia została zaakceptowana przez pozwaną, na części kosztorysów widnieje bowiem podpis członka zarządu pozwanej (zidentyfikowany przez świadka J. R.), natomiast zlecenie wykonania wszystkich w/w prac dodatkowych opatrzone zostało pieczęcią pozwanej. Ponadto pozwana zleciła spółce (...) wykonanie prac dodatkowych polegających na usunięciu uszkodzenia kanalizacji technicznej o wartości 670,25 zł netto.

Ustaleń tych Sąd dokonał na podstawie zeznań świadków J. R., która wskazała że „pozwana zlecała spółce (...) prace dodatkowe poza zakresem umowy” (k. 451) oraz że podpisy złożone pod kosztorysem (k. 21-22) należą do M. R. upoważnionego do reprezentacji spółki. Ponadto świadek W. C. zeznał, iż jest to możliwe, że pozwana zlecała spółce (...) wykonanie robót dodatkowych (k. 452) oraz że pełniąc funkcje kierownika budowy złożył swój podpis na dokumentach faktur nr (...). Zeznał też, że na budowie reprezentował stronę pozwaną (k. 452-453). Świadek W. T. zeznał ponadto, że „jeżeli wchodziły roboty dodatkowe poza zakresem umowy”, to kierownik budowy zwracał się do niego z prośbą o złożenie stosownej oferty, podał także, że dodatkowo wykonano roboty elektryczne wychodzące poza zakres pierwotnej umowy oraz roboty związane z kanalizacją. Zakres tych dodatkowych prac został zaakceptowany przez kierownika budowy i pozwaną (k. 560).

Wobec powyższego Sąd przyjął, że w/w prace dodatkowe zostały zaakceptowane i zlecone przez stronę pozwaną oraz wykonane przez firmę (...). W ocenie Sądu, gdyby prace nie zostały wykonane kierownik budowy nie zaakceptowałby w/w faktur. Sąd podziela zatem pogląd pełnomocnika strony powodowej wyrażony w piśmie procesowym z dnia 26 września 2012 roku, iż nie możliwe byłoby funkcjonowanie pozwanej spółki bez delegowania przez zarząd kompetencji na rzecz pracowników niższego szczebla. Tym bardziej, że jak wskazał świadek W. C., „w tym czasie było dużo robót do zakończenia”, zatem akceptacja każdej faktury przez jedyne wówczas członka zarządu byłaby niemożliwa. Członkowie zarządu spółki podejmowali zapewne decyzję w zakresie przekazania środków pieniężnych poszczególnym kontrahentom.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostaje natomiast fakt, iż pozwana nie ujęła w/w faktur w rejestrach VAT, bowiem fakt skorzystania przez podatnika z możliwości obniżenia należnego podatku nie ma wpływu na istnienie

i wysokość zobowiązania. Świadek J. R. zeznała, że zaksięgowane były faktury, które zostały zaakceptowane przez członka zarządu, zaradzało się tak że faktury otrzymywane od (...) nie były księgowane (k. 451-452).

Na marginesie wskazać tylko należy, że kwestionowana przez pozwaną wysokość zobowiązania zasadnie powiększona została o podatek VAT, którego obowiązek naliczenia wynika z ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług. Opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług podlega m. in. odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju, a podatek VAT stanowi dochód budżetu państwa. Zgodnie z art. 19 cytowanej ustawy (obowiązującym w dniu wykonania usługi) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wykonania usługi, zatem podatek ten nie musiał być uwzględniony w zaakceptowanych przez pozwaną kosztorysach.

Wobec tego, że w/w prace dodatkowe nie były objęte zakresem pierwotnej umowy stron (z dnia 3 grudnia 2007 roku), w niniejszej sprawie nie miał zastosowania § 5 umowy wyłączający możliwość przelewu wierzytelności oraz § 16 ust. 10 i 11 określający miejsce dostarczania faktur i termin zapłaty. Bezzasadne są zatem zarzuty pozwanej w zakresie ważności umowy przelewu wierzytelności z dnia 23 grudnia 2011 roku oraz braku legitymacji czynnej strony powodowej. W niniejszej sprawie strona powodowa udowodniła bowiem, iż przedmiotem cesji była wierzytelność istniejąca w chwili dokonania przelewu jak i wytoczenia niniejszego powództwa. Zgodnie bowiem art. 509 k.c. przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela (wyrok SN z dnia 5 września 2001 r., I CKN 379/00, LEX nr 52661). Dołączona do akt sprawy umowa przelewu wierzytelności wraz z załącznikiem (k. 401) spełnia wymagania zarówno w zakresie jej formy (art. 511 k.c.), jak i treści. Zawiera bowiem elementy przedmiotowo istotne (również kwestionowaną przez pozwaną cenę, wg § 1 załącznika do umowy – „wynagrodzenie umowne, stałe przysługujące cesjonariuszowi”) i została sporządzona w formie pisemnej.

Przechodząc do podstawy prawnej rozstrzygnięcia wskazać należy, że umowa łącząca strony stanowi umowę o świadczenie usług, do której zastosowanie mają przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.) Zatem, zastosowanie w niniejszej sprawie ma przepis art. 735 k.c. określający sposób rozliczeń między stronami umowy w zakresie odpłatności umowy, w myśl którego, za prawidłowe wykonanie usługi wykonawcy należy się wynagrodzenie.

Zawarta przez strony stosunku zobowiązaniowego umowa była umową wzajemną, w rozumieniu art. 487 § 2 k.c., a główną cechą zobowiązań wynikających z tego rodzaju umów jest zasada jednoczesnego wykonania wzajemnych świadczeń (art. 488 § 1 k.c.) Wymagalność roszczenia należy bowiem określać jako stan, gdy wierzyciel może postawić skuteczne żądanie, aby dłużnik uczynił niezwłocznie zadość jego roszczeniu (tak J. Ignatowicz (w:) System prawa cywilnego, t. I, 1985, s. 814). Podobnie wymagalność roszczenia definiuje Sąd Najwyższy, stwierdzając, że roszczenie staje się wymagalne wówczas, kiedy wierzyciel może skutecznie żądać od dłużnika zadośćuczynienia jego roszczeniu (tak wyr. SN z dnia 12 lutego 1991 r., III CRN 500/90, OSN 1992, nr 7-8, poz. 137). Zatem, skoro zleceniobiorca należycie wywiązał się z obowiązków umownych, pozwany winien uregulować świadczenie umowne równocześnie lub w terminie przez strony ustalonym, czyli nie później niż do dnia określonego w treści faktury. Podkreślić należy, że pierwotna umowa stron nie obejmowała wykonania w/w prac dodatkowych, zatem zastosowania w tym zakresie nie mają również postanowienia tej umowy w zakresie sposobu dostarczenia faktur i ich terminów płatności.

W tym stanie rzeczy Sąd orzekł, jak w punkcie I wyroku, uznając powództwo za uwodnione zarówno co do zasady, jak i wysokości (należności głównej i skapitalizowanych odsetek, k. 31). Rozstrzygnięcie w przedmiocie dalszych odsetek Sąd oparł o treść art. 481 k.c., przyjmując za ich datę początkową dzień wytoczenia powództwa.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, wyrażoną w art. 98 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4331 zł tytułem kosztów procesu. Na koszty te składa się opłata od pozwów w wysokości 957,00 zł oraz opłata od apelacji 957 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) i wynagrodzenie pełnomocnika będącego adwokatem - w wysokości 2400,00 zł, ustalone na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. - Dz. U. z 2013 roku poz. 461 ze zm.).

Jednocześnie na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) Sąd nakazał stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wałbrzychu kwotę 97,46 zł tytułem nieuiszczonych kosztów opinii biegłego.

Na zakończenie wskazać należy, że Sąd oddalił dalsze wnioski dowodowe stron – jako spóźnione. A dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie pominął niejednoznaczna i nieprzydatna dla rozstrzygnięcia opinię biegłego grafologa.